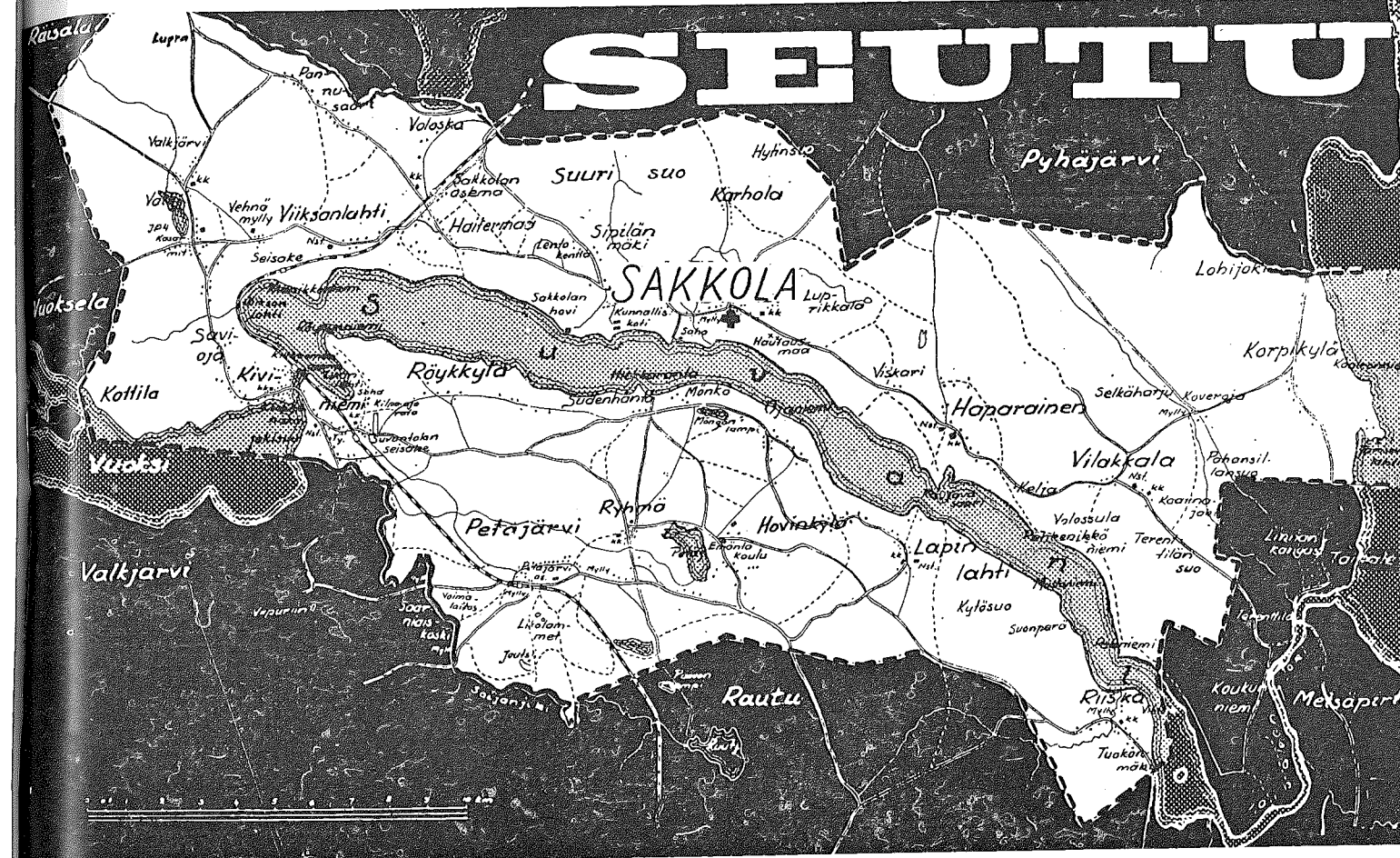
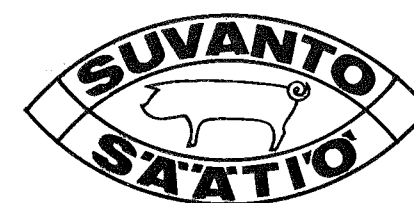

SUVANNON SEUTU

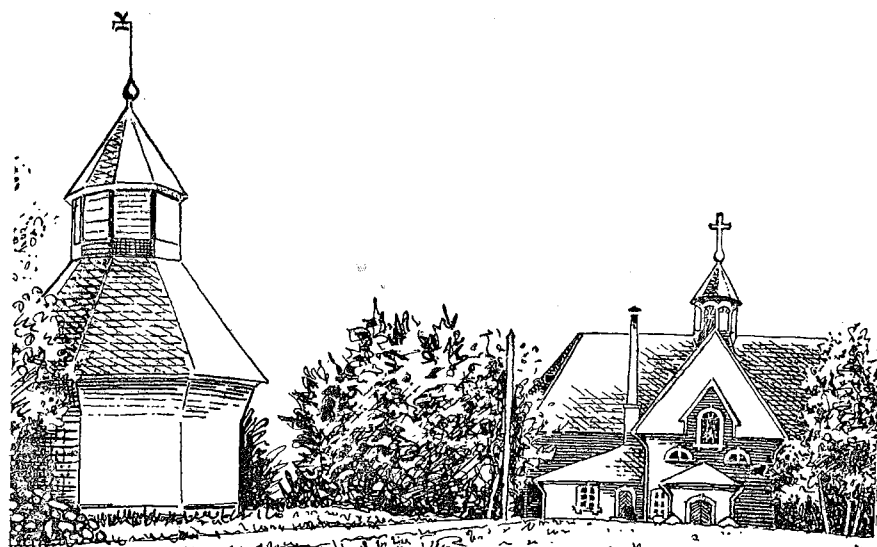
SUVANNON
YMPÄRISTÖN
KOTISEUTU-
LEHTI • Julkaisija

N:o 7 1974
LOKAKUU

Eino Patjan talo Punkalaitumella. Isäntä itse istuu rapulla.

Capulin varjossa

Hoosianna Daavidin Poika, kii-
tetty olkoon Hän, joka tulee Her-
ran nimeen. Hoosianna korkeudes-
sa.

Vuodenajat vaihtuu, luonto seu-
raa vuodenaikojen vaihtelua, se
nukkuu, herää, elää ja vaipuu jäl-
leen lepoon. — Tähän luonnon
kiertokulkuun mukautuneena me
ihmiset elämme. Kun luonto vai-
puu lepoon, tuntee myös ihminen
tarvetta lepoon, olemme uupuneita
ja väsyneitä. Pitkät pimeät yöt
ja lyhyet päivät uuvuttavat ja
masennus täyttää koko olemuk-
semme.

Silloin kajahtaa Hoosianna
hymni — Herra tulee. Adventti-
odotus alkaa. Kaukaisena viestinä
siirtyy tajuntaamme joulu. Sellai-
nen viesti virkistää. Väsymys on
tipotiessään.

Jeesus tulee.

Kun Jeesus teki viimeisen ker-
ran matkaa Jerusalemiin, kaikui
Hoosianna hymni. Opetuslapset ja
kansa toivotti Hänet tervetulleek-
si. — Mitä teki Jeesus nähdessään
Jerusalemin? Hän itki. — Kuinka

monta kertaa minä olen tahtonut
koota teidät, niinkuin kana kokoa
poikiansa siipiensä alle, mutta te
ette tahtoneet...

Jeesus meni temppeliin, jossa
lapset lauloivat hoosiannaa. Siellä
Hänen täytyi punoa köysistä ruos-
ka ja puhdistaa temppeli. — Ei
laulavista lapsista, vaan kaupan-
tekijöistä. — Tämä huone on ru-
koushuone ja te olette tehneet sen
rosvojen luolaksi, sanoi Jeesus.

Rakkaat ystävät! Kun me lau-
lamme hoosiannaa Jeesukselle,
Kunnian Kuninkaalle, itkeekö Jee-
sus lähestyessään meitä? — Kuin-
ka monta kertaa olen tahtonut
koota teitä, mutta te ette tahto-
neet. — Kun Jeesus aikaisee sy-
dämemme temppelin oven näkeekö
Hän siellä ahneita kaupantekijöi-
tä? Sanooko Hän: — Tämä on
tehty rukoushuoneeksi, mutta te
olette tehneet siitä rosvojen luo-
lan. Onko sydämemme itsekkyyt-
tä täynnä? Pitääkö Jeesuksen teh-
dä köysistä ruoska, jolla puhdis-
taa sydämemme? Millaisista säi-
keistä sitä silloin itsekullekin pu-
notaan?

Jeesus käyttää ruoskaansa mo-
nenlaisia säikeitä. Kun Jeesus tu-
lee jokaisen elämään täällä ajassa
viimeisen kerran — kuinka on sy-
dämemme puhtauden laita silloin?

Paavali kirjoittaa: — Katsokaa
veljet, ettei vain kenelläkään teis-
tä ole paha ja epäuskoinen sydän,
niin että hän luopuu elävästä Ju-
malasta.

Rakkaat ystävät! Joulujuhla lä-
hestyy, ensimmäiset lähestyvän
juhlan merkkivalot, kynttilät, sy-
tytetään silloin kun hoosianna
hymni kaikuu ja niitä sytytetään
siihen asti kun joulujuhla on ohi.

Onko silloin sydämeemme jää-
nyt jouluvalona loistamaan tuo en-
kelin joulusaarna: — Teille on
syntynyt Vapahtaja, joka on Kris-
tus, Herra.

Tässä toivossa voimmekin sa-
noa: — Ah Herrani mun Jeesuk-
sen, tee asunnokses sydämen. —
Kun Jeesus saa sydämeemme
asuinsijan, silloin hän puhdistaa
sen, ei ruoskien, vaan pesten pois
sen saastan ja lian, joka sinne on
kasaantunut. Silloin iloiten jääm-
me odottamaan sitä Jeesuksen
viimeistä tuloa. — Kun Hän tulee
kunniassaan ja kaikki pyhät enke-
lit Hänen kanssaan. — Ja näin
meidän joulukynttilämme ei ole
palanut turhaan.

Amalia Hartikainen

Linnanniemen kiinteistö- ja asunnonvälitys

Birger-Jaarlinkatu 21 B
Hämeenlinna - Puh. 23 739

Tuli mieleen porsasjuttu

Kun sakkolalaiset tapaa tutta-
vansa, niin hyvin usein siirtyy pu-
he Sakkolan porsaihin. Kyllä Sak-
kolan porsaat hyviä olikin, rotu-
porsaita, olipa ne kasvatettu Rau-
dussa tai Valkjärvellä, niin Sak-
kolan rotuporsaina ne meni myyn-
tiin.

Tapasin jokin aika sitten sakko-
lalaisen suursikalan omistajan
Eino Patjan (49), entinen kotiky-
lä Sakkolan Lapinlahti. Hän vil-
jelee yhdentoista ja puolen heh-
taarin tilaa Punkalaitumen Kan-
teenmaassa.

Isäntä oli paraillaan lantakuor-
maa tekemässä traktorin perävau-
nuun. Kuorman teko keskeytyi he-
ti kun näki entisen kotipitäjän
miehen tallustelevan näköpiiriin.
Juttu lähti heti luistamaan, mis-
täs muusta kuin entisestä kotiseu-
dusta.

Nykyisen maatilan osti aika-
naan Eino Patja, kuoli
1949. Tila oli viljelty, mutta asu-
maton, siis rakennuksia ei ollut.
Asuin- kuin myös karjarakennuk-
set oli rakennettava. Tila maan-
laadun puolesta on erittäin hyvää
ja tasaista, kaikki yhdessä pals-
tassa. Viljelykset ja rakennukset
ovat erittäin hyvässä kunnossa, jo-
ka todistaa, että tilaa hoitaa am-
mattinsa taitava henkilö. Nauta-
karjan hoito on lopetettu jo kol-
misen vuotta sitten kannattamat-
tomana. Nyt jatketaan kasvatta-
malla sikoja. Eino Patjan entises-
sä navetassa röhkii nyt 60 emak-
koa ja 200 porsasta. Sikojen alku-
juuri on Sakkolasta, mutta kun
sulhaspoikana on satakuntalainen
karju, niin possujen alkuperäinen
rotu on väljehtynyt. Porsaat kas-
vatetaan noin kahden kuukauden
vanhoiksi, sitten myydään LSO:lle.

Sikala on myös hyvin hoidettu.
Puhtauteen on kiinnitetty erikois-
ta huomiota. Emakoilla on jokai-
sella kaulapanta ja kun tieduste-
lin mitä varten nuo on? Eino se-
litti, että niillä on kravattina ket-
tinki, jolla ne kytketään kuin leh-
mät navetassa.

Vuotuinen porsaitten kasvatus-
määrä on noin 1.000 kappaletta ja
liikevaihto nousee noin 200.000
markkaan. Kotoinen rehu ei riitä,
vaan täytyy ostaa lisäksi noin

Antti Söyrinki

SEKATAVARALIIKE

NARVA OJOINEN

PUH. 77 071

Tee siniristilostos. Eduksesi.

SYKSYLLÄ

Oli kaunis lokakuun aamu, au-
rinkoinen ja tyyni, olin mietteis-
säni pihamaalla, sillä syksyn värit
olivat kauneimmillaan ja erikoi-
sesti juuri tänä syksynä. Pihakoi-
vu oli vielä täydessä lehdessä,
mutta aivan keltainen. Lokakuun
kylmät yöt olivat muuttaneet sen
vihreyden keltaiseksi, se oli kau-
nis. Mutta sitten putosi lehti, se
liiteli hitaasti maata kohti, nyt
vasta huomasin, että siellä oli jo
toisiakin lehtiä, jotka olivat pu-
donneet samoin hiljaa leijaillen
tyyninä lokakuun päivinä.

Tulin ajatelleeksi, että onko ih-
minenkin syksyssään noin kaunis,
onko irtautuminen elämästä noin
rauhallista leijailemista maata
kohti kuin tuon koivun lehden tä-
näin, vai jääkö odottamaan syk-
syn myrskyä, joka repii ja riipot-
telee.

En päässyt ajatuksissani tämän
pitemmälle, kun pihalle tulivat

Ville ja Maire, he olivat terveys-
kävelyllä, kun ikä ja terveys jo
vaatii. Ihailimme yhdessä koivuni
keltaista väriä, samoin juhannus-
ruusun punaisia lehtiä, sillä syk-
sykin osaa olla kaunis.

Keskustelussa pihalla sovittiin,
että menemme huomenna heille
käymään. Niin siinä sitten kävi-
kin, että menimme vaimoni kans-
sä kylään ja vastaanotto oli naa-
puriystävällistä.

Kotiin tultuani taas huomasin
kaipuuni, silloin jälleen ajattelin:
Mekin olemme jo jokainen ehti-
neet elämämme syksyyn, syksyn
värejä on jo poskipäissä, askel on
muuttunut hitaaksi ja rauhallisek-
si. — Milloin on meidän vuorom-
me leijailla hiljaa maata kohti ja
saammeko me sellaisen kauniin
syksyisen värin, niinkuin oli piha-
koivuni eilen.

Arvi Nuora

Punkalaitumen vanhustenkerhon Lapin retki

Kun viimeinenkin Punkalaitumen vanhustenkerhon jäsen oli löytänyt oman paikan ja ottanut mukavan asennon, hurautti meitä vanhuksia kuljettanut linja-auto liikkeelle päämääränä Lappi. Meitä retkeläisiä oli 40 ja keski-ikä 67 v. 8 kk. Reitimme kulki Tampereen ja Jyväskylän kautta Pihlputaalle, jossa Niemenharjun leirintäalueella syötyämme jatkoimme matkaa Ouluun. Pienen Oulu-kierroksen jälkeen jatkoimme matkaa Kemiin, jossa tutus-

60.000 kg. Sikojen laatu on tar-
kan kontrollin alaisena, kaikki
huono armotta poistetaan.

Maanviljelyskoneita on tarpeel-
linen määrä, mitä sen kokoisella
tilalla tarvitaan paitsi leikkuupui-
muri puuttuu. Ostoa harkitaan.

Tiedustelin minkälaiset suhteet
ovat satakuntalais-naapurien kans-
sa? Eino kertoi, että suhteet ovat
erinomaiset, ei pienintäkään kit-
kaa ole ollut. yhdessä olemme rak-
kentaneet seurantalonsa, yhdessä
toimineet nuorisoseuratyössä, li-
säksi osansa ajasta vie Karjala-
seura.

Eino on "ylpeä" urheiluvasta
tyttärestään ja syytä onkin! Ty-
tär on maaotteluedustaja ja tyttö-
jen Suomen mestari ja naisista
kolmannella tilalla kuulantönnös-
sä. Ammatiltaan liikuntateknikko.

Synnyinseutu, entinen Lapin-
lahti on myös mielessä ja kaiholla
muistetaan. — Mielelläni muuttai-
sin sinne jos tilanne muuttuisi.
Maanviljelijä Eino Patja on tyy-
tyväinen elämäänsä ja oloonsa
täälläkin, kun on paljon työtä,
niin vastoinikäymisetkin unohtuu.

Matti Ville

tuimme Kemin vanhaan kirkkoon.
Kävimme myös Kemin uudessa
kirkossa, joka oli sekä päältä että
sisältä nykyaikainen.

Rovaniemellä Pahtajan kansan-
raamattupiirin leirikeskuksessa
meille tarjottiin hyvää ruokaa ja
unta. Enontekiöllä jäi erityisesti
miehen Enontekiön kirkon altta-
ritaulu: — Jeesus siunaa lappalai-
sia. Illalla Hetan kodassa meitä
odotti täysihoito: Hyvä ruoka,
kahvi ja sauna.

Aamulla lähdimme Kilpisjärven
kautta Norjaan. Saanalla pysäh-
dyimme ihailemaan jylhiä tunturi-
maisemia. Niiden kauneus oli sa-
noin kuvaamaton. Myös kosket,
jotka ryöppysivät alas valkoisena
vaahtona, oli elämys sinänsä. Kun
matkasimme Jäämerelle, tuli vas-
taamme kesyjä poroja sekä yksi

karhu. Perjantai oli omistettu ko-
nanaan retkeilylle. Nuoremmat te-
kivät 5 km pituisen lenkin ja huo-
nojalkaiset aloittivat rannassa
nuotiolla lettujen paiston. Illalla
oli ohjelmallinen illanvietto, jossa
retkeläiset suorittivat ohjelmaa.

Ennen paluumatkaa ihailimme
vielä jonkin aikaa Aavasaksan
maisemia sekä tutustuimme Haa-
parannan kirkkoon. Ouluun pala-
simme Muonion ja Tornion kaut-
ta. Koko matkan ajan oli kaunis-
ta ja vasta paluumatkalla sää
vaihtui vaihtelevammaksi.

Kun me retkeläiset joskus jäl-
leen tapaamme, voimme muistella
virkistävää matkaamme. Minäkin
tunsin nuortuvani viikon kestä-
neessä kovasti mukavassa ja iloi-
sessa seurassa. Kiitos teille kai-
kille.

Kirjeet entisiltä tutuilta terve-
tulleita.

Emilia Paukku
31900 Punkalaidun kp 2.

Veljeäni Viljami Karosta muistellessa

Raskain mielin sain vastaanot-
taa suruviestin Lohjalta, kun mi-
nulle ilmoitettiin, että veljeni on
päässyt pois. Tiesin kyllä hänen
vaikean sairautensa, mutta siitä
huolimatta se koski minua kova-
sti. Olimmehan niin läheiset toisil-
lemme. Kaipasimme toisiamme,
tahdoimme tietää toisistamme
milloin kirjeitse milloin puhelimit-
se. Matkan ja ajan pituus ei sam-

muttanut sisar-rakkauttamme mil-
loinkaan.

Muistan kun syntymäkodistani
Sipilänmäeltä muutin Suvannon
toiselle puolelle Petäjärven Nuo-
ralla, niin Te veljet Viljami ja Ei-
no kävitte siellä usein minua ter-
vehtimässä. Tapaamisemme oli ai-
na hauskaa molemmiin puolin.
Mutta yön oltuamme en huomannut
milloin olitte lähteneet kotiin.
Syy selvisi minulle vasta myöhem-

NIEMELÄN
VALOKOPIOLAITOS

HÄMEENLINNA — Puhelin 24 522

KUOLLEITA

Matti Laulajainen synt. 23.
2. 1890 Sakkolassa, kuoli 10. 9. 1974
Vilppulan vanhainkodissa. Entinen
kotikylä Sakkolan Kiviniemi.

Impi Ilona Virolainen o.s.
Jokinen synt. 28. 2. 1894 Urjalas-
sa, kuoli 7. 8. 1974 Valkeakosken sai-
raalassa. Viimeinen kotipaikka Vesi-
lahti. Ent. kotikylä Sakkolan Petä-
järvi.

Arvi Liski synt. 6. 12. 1897
Sakkolassa, kuoli 9. 8. 1974 Salon
sairaalassa.

min. Ette voineet heittää jäähy-
väisiä siskolle, kun hän olisi itke-
nyt. Isossa veljessarjassa olimme
kasvaneet lujin sitein kiinni toi-
siimme, joten keskinäinen kai-
pauksemmekin oli suuri.

Veli Viljami! Et unohtanut mi-
nua siirtolaisuuden jälkeenkään.
Kävit aina kerran vuodessa kesä-
loma-aikana meillä täällä Totti-
järvellä. Et viettänyt kesälomaasi
joutilaana, vaan ensimmäisenä ai-
na läksit pelolle heinäntekoon ja
annoit meille vielä ohjeet työnte-
koon kun täältä lomaltasi läksit.
Olit auttava, ahkera työssäsi ja
järjestyksestä valvova. Luonteesi
ominaisuudet olivat suorasukai-
suus ja asiallisuus ja sellaisena
Sinut aina muistan. Teit paljon
työtä kodin viihtyisyydelle. Siellä
Lohjalla olivat kotisi ovet avoinna
milloin vain sinne tulimme. Siellä
oli aina niin aito ja lämmin vas-
taanotto. Ennen kaikkea muuta
olit sukurakas ja vieraanvarainen.
Tiesi heti, että veljen luona on hy-
vä olla.

Kaipaukseni on suuri, kun Si-
nua veli ei enää ole, Kepeät mul-
lat hautakummullesi!

Jälleennäkemisen ihanassa toi-
vossa siskosi

Hilma

Elina Pulakka synt. 17. 2. 1900
Sakkolassa, kuoli 6. 9. 1974 Punka-
laitumella.

Valtter Kuisma synt. 11. 4.
1910 Sakkolassa, kuoli 28. 8. 1974
Tampereella. Viimeinen kotipaikka
Hämeenkyrö.

Eero Rämö synt. 11. 1. 1917
Sakkolassa, kuoli 16. 8. 1974 Jär-

venpäässä. Entinen kotikylä Sakko-
lan Kiviniemi.

Kaarlo Valter Systä synt. 18. 9.
1926 Sakkolan Karholassa, kuoli 8.
8. 1974 Orivedellä.

Vilho Armas Pitkänen synt.
18. 10. 1929 Sakkolan Viiksanlahdes-
sa, kuoli 29. 8. 1974 Tampereen kes-
kussairaalassa. Viimeinen kotipaikka
Pirkkala.

VUOSIA TÄYTTÄNEITÄ

75 VUOTTA täytti 20. 7. 1974
Anna-Maria Pitkänen o.s. Heik-
konen Pirkkalassa. Entinen kotikylä
Sakkolan Viiksanlahti.

70 VUOTTA täytti 2. 9. 1974 Ville
Kekki Vilppulan asemanseudulla.
Entinen kotikylä Sakkolan Sakko-
lan Kaarnajoki.

70 VUOTTA täytti 11. 9. 1974
Lempi Pitkänen o.s. Nuora Vam-
malassa. Entinen kotikylä Sakkolan
Röykkylä.

70 VUOTTA täytti 18. 9. 1974
Emilia Pappinen o.s. Kekki Punka-
laitumen Sarkkilassa. Hän on
syntynyt maanviljelijän tyttärenä
Sakkolan Haparaisissa. Avioliiton
solmimisen jälkeen hänen kotikyläk-
seen tuli Lapinlahti, josta hän jou-
tui lähtemään evakkotaiपालेelle joka
päätyi Punkalaitumelle.

Aviomiehen kuoltua v. 1949 jäi hän
hoitamaan taloa viiden alaikäisen
lapsen kanssa, joista nuorin oli 3-
vuotias.

Merkkipäiväänsä hän vietti koto-
naan lähimpien omaisten, ystävien
ja naapurien parissa.

70 VUOTTA täytti 24. 9. 1974
Toivo Männikkö Viialassa. Hän
on syntynyt Sakkolan Kiviniemessä.
Täällä hän oli mukana suojeluskun-
tatyössä koko järjestön toiminnan
ajan. Hän oli Kiviniemen Urheilijain

parhaita edustusurheilijoita ja har-
vasti myös ammuntaa, jossa saavutti
monia palkintoja. Käytyään Suo-
men Nuorisopiston Mikkelissä hän
osallistui laajamittaisesti nuorisoseuratyöhön, Vuoksen Nuorisoseura-
piirissä ja Kiviniemen nuorisoseu-
rassa. Näistä ansioista hänelle on
myönnetty hopeamerkki ja Herman-
nin arvonimi. Uudella kotiseudul-
aan hän on kuulunut Viialan Maata-
loustuottajain johtokuntaan ja toimi-
nut KOP:n Viialan konttorin valvo-
jana.

70 VUOTTA täytti 10. 10. 1974
Aleksanteri Kukko. Entinen koti-
paikka Sakkolan Valkjärven Hako-

SIIRTOKANAT

Kun jatkosodan aikana palattiin takaisin Sakkolaan ei siellä olosta ollut paljon hurraamista, melkein kaikki elämän askareet ja asiat oli aloitettava aivan alusta saakka. Alku oli saatava myöskin kanoista. Minä sain Ojaniemen Olikaiselta ostaa harmaan kanan. Tämä kana oli sen sorttinen ettei muninut yhtään munaa, vaikka lap-

siseen perheeseen oli kovasti munia kaivattu. Mutta tämä kana vaan "ruksi" etsi kukko tai munia niin kyllä poikasia löytyy.

Minä ymmärsin kyllä asian ja nousin polkupyörän satulaan ja aloin ajella ympäri pitäjää etsimässä kukollisia munia. Rouva Virkiltä sain viisi kappaletta, joka oli jo hyvä alku. Tämän jälkeen ajoin polkupyörällä Pyhäjärven pitäjän puolelle, jonne tuli

matkaa n. 60 kilometriä, josta sain kasaan kaksitoista kananmunaa.

Nyt olivat kanan pesäaineet kassassa ja kun tämä kanaäiti hau-toi niitä munia tallin soimen alla kolme viikkoa niin piipitti siellä soimen alla kaksitoista virkeää kananuntuvikkoa.

Tuskin tämä kanaemo voi aavistaa kuinka vaikeaa on hoitaa ja kasvattaa 12 poikasta autiossa talossa, josta asukkaat lähtivät toisen ja viimeisen kerran. Kun lähdin kotoa 8 päivänä kesäkuuta 1944 laitoin tattarijyviä ja vettä kanojen ravinnoksi ja vartioon jäi

notko. Nykyinen kotipaikka Kintaus. Hän on lehtemme asiamies.

60 VUOTTA täytti 8. 8. 1974 Aili Maria Valkjärvi o.s. Tenhonen Jyväskylässä. Entinen kotikylä Sakkolan Valkjärvi.

60 VUOTTA täytti 2. 9. 1974 Hannes Söder Ruovedellä. Entinen kotikylä Sakkolan Ojaniemi.

50 VUOTTA täytti 30. 8. 1974 Pentti Koiranen Lempäälän Liipossa. Hän on syntynyt maanviljelijän poikana Sakkolan Haitemaassa. Maanviljelyksen ohella hän on kiinteästi mukana kunnallisissa luottamustehtävissä. Ensimmäistä vuotta hän on kihlakunnan lautamiehenä. Hän kuuluu myös Tampereen alue-säästöpankin Lempäälän konttorin hallitukseen, sekä on mukana maataloustuottajain ja metsähoitoyhdistyksen tehtävissä. Harrastuksena hänellä ovat metsästys ja kalastus. Merkkipäiväänsä hän vietti kotonaan omaisten ja ystävien parissa.

Rakennusmestariksi valmistui huh-tikuussa 1974 Vaasan Teknillisessä koulussa Seppo Matti Nuora Vesilahdelta. Vanhemmat Helmi ja Nestori Nuora Sakkolan Petäjä-rveiltä.

**LAATUTAVARA
edullisesti!**

**on aika valita
uudet pussilakanat
- meiltä saat ne
huokealla**

PUSSILAKANA
100 % puuvillaa
140 x 210 cm **25.-**

**ITSESILIÄVÄ
PUSSILAKANA**
kutistettuna
140 x 200 cm **33.-**

Tuotanto

HÄMEENKATU 26 — TAMPERE

MARKKINAJUTTU

Syysaamun hämärillä lippasivat nätti Masa ja Alekka laivarykille. Eivät pitäneet kiirettä koska markkinalaiva useimmiten kyyditsi ensiksi metsäpirttoiset Kiviniemeen, palaten sitten reittinsä puolivälistä noutamaan toisen kantamuksen.

Kaverukset olivat mielissään kun laiva nyt haki kyydittävät heidänkin laituriltaan, ei tarvinnut toisten lonimista tavaroista valita näin aikaisin jouduttaessa, jouhihamatoilla pehmustetut länget olallaan kapusivat pojat alukseen.

Jos noista längistä olisi laadittu tuoteseloste, niin siitä olisi tul-

lut julki melkoinen omavaraisuusaste, paitsi jouhia, sisälsivät kaupapaidat kanistereita, sekä 2 kpl Antwerpenin terveisiä länkiä kohden. Työnäityään laivan etutohkoon kuuli Ale Metsäpirtin ukon selittävän yhdelle riiskoiselle parkkinivaskoja osoittaen, "mie oti näitäkii vähä kerallei, jos vaik sat-tuut markkinoil parkkalit näitä kysymä". Alekka vastasi uskollen rannalle katsellen: "Ois ottant voa iha kaik, itselläs siul ei uo nahkoa muuvoalko selässäs ja sen kyl rautuloist pehmenteät ilma pajukuoriiki".

Seuranneeseen naurun remak-

2 isoa kissaa. Mutta, niillä kananpojilla oli jokin varjelus, että ne säilyivät hengissä. Kun entiset jättämäni eväät loppuivat ohjasi neuvokas kana poikaset n. 100 metrin päässä olevalle armeijan kenttäkeittiölle ja tarjoutui lapsineen valtion leipiin!

Kenttäkeittiön kokki olikin eläinrakas ja otti kanan perheen ruokailuun mukaan. Sanoi aina kun kana toi joukkoaan syömään aivan kellon tarkkuudella, että sieltä se meidän perhe taas tulee. Näin jatkui syksyyn ja sotilaille tuli myös perääntymiskäskey. Kana oli tähän mennessä kokkipojan avustamana kasvattanut poikaset komeaksi kanaparveksi. Nyt sotilaat kyselivät, että missä on näitten kanojen omistaja. Naapurin Arvi sanoi, että hän kyllä tietää omistajan sekä nykyisen majoituspaikkakunnan.

Tämän jälkeen sotapojat tekivät lähetyslaatikon laudasta ja rautalankaverkosta, laatikko oli niin kätevästi tehty, että pidän sitä laatikkoa vieläkin muistona siltä

ajalta. Kiitos vain kaikille tässä kanatouhussa mukana olleille!

Minä en ollut uskoa silmiäni kun majoituskunnan toimistosta tuli ilmoitus, että pitäisi hakea kanat pois. Kun menin kanaa vastaan siellä olikin laatikossa kaakattavia kanoja enemmänkin. Kanat oli harmaan ja ruskean kirjavia ja lisäksi oli laatikon pohjalla kilon verran valmiita munia. Laatikon kyljessä oli kirjoitus: Syöttäkää ja juottakaa meitä matkalla.

Minusta oli suoranainen ihme, että niin suuri kanaperhe selvisi sodan jaloista, jonne se jäi 3 päivän vanhana kissojen paimennettavaksi. Jos kanojen ansioista jaettaisiin ansioristejä, niin kultaisen munan ristin olisi tämä tarmokas kanaemo ollut ansioitunut saamaan.

Vanhuuden päiviään tämä kanaemo vietti hyvässä hoidossa Vilppulassa, kunnes eräänä syysyönä oli urhean kanan elämä päätynyt. Elinikä oli 8 vuotta jonka kuluessa pyöräytti munankin silloin tällöin.

Juho Kurikka

kaan tämä mies ei yhtynyt, vaikka ne jotka tunsivat Alen, hiruivat pilan kohteeksikin jouduttuaan toisten mukana, eihän hänen tarkoituksenaan ollut ihmisten loukkaaminen, yrittipähän vain hommata näille iän pidennystä. Puhelaania ei Alelle hevin kertynyt, eikä hän kuulunut niihin, jotka tuvan puolella äinöilyään vasta rappusilla tankkasivat, "jot miun ois pitäntki sannuo...".

Markkinalatsille saavuttuaan aloittivat pojat myyntihomeat hankkiakseen takuunsa ostovoimaa. Kaupotellessaan belgialaisteista rullarevolia eräässä miesjoukossa virkkoi muuan sakin jäsenistä Alelle, "tälläsel pyssyl ei tie yhtea mitteä, ehä teä ise sija peäluust lävitse". Alekalta tuli vastaus sekunnissa, "iha totta, älä sie sunkoa koittele tehä täl reikeä peähäis, umpluuhu nyt ei pisty jeätuurakoa".

Myyntipuolen tultua hoidetuksi maistelivat pojat omaan käyttöön jätetystä lekeristä ja oikeaan markkinatunnelmaan päästyään lähtivät ostamaan Alelle silloin muodissa ollutta koppelakkia, Massa viuhtoi jo läikkyvälippainen

TUNTURI
ehdoton etumatka
TUNTURI-MOPOJA
NYT YLI 150 000
JA ETUMATKA
huipputeknikassa.
JA ETUMATKA
varmuudessa.
Alomukavuudessa
Korkeassa vaihto-
toarvossa.
JA ETUMATKA
kiihtyvyydessä.
Ja Tunturit
meiltä!
KYSYKÄÄ MILTÄ
JOILLA JO ON
TUNTURI

Lempäälän Pyörä

Om. M. TOIVA - Puh. 74 286

Tarinaa entisajan urheilumuodoista

Tässäkin Suvannon Seutu-lehdessä on kirjoitettu monta artikkelia urheilusta ja urheilijoista, on kirjoitettu muistiin ja tallennettu jälkipolville.

Nämä urheilusuoritukset ovat olleet niitä sekuntikellolla osasekunnin tarkkuudella mitattuja suorituksia ja ihan sentin, jopa sen osalla huomioituja pituuksia tai korkeuksia. Ne ovat vertailukelpoisia missä tahansa saavutettuihin tuloksiin ja pitkät ajat jälkeen päin, sekä saavutetut mestaruudet ja ennätykset aina voimassa olevia, mikäli olosuhteet tai välineet eivät ole tehneet niitä vertailukelvottomiksi.

Aikoinaan esi-isämme urheilivat aivan eri tavalla ja kilpailivat paremmuudesta pääasiassa vain mies miestä vastaan, kun ei ollut kelloja eikä kyynärkeppiä-

kään joka talossa. Nuorten ja kasvuiässä olevien urheilulajeja tai paremminkin leikkeinä kesällä olivat pallopelit, kuningas- ja lukkaripallo, pilppu ja leskenjuoksu y.m. ja jo aikamies iässä olevien sekä vanhempien miesten oli koeltava paremmuutensa sellaisissa lajeissa kuin sylipaini, kissanhännän veto, väkikartun veto, sormikoukun veto, niskanveto, kädenvääntö ja vieläpä väkikiven nostokin oli paremmuuden mittari.

Joissakin pitäjissä Kannaksella näyttää lehti-selostusten mukaan olleen kisailuharrastuksena kyykänlyönti. Sakkolassa en muista sellaista peliä olleen.

Näistä edellä luettelemistani voiman näytteistä vanhimpia lie-nee ollut sylipaini ja väkikiven nosto. Tästä väkikiven nostosta muistan vanhempieni kertoneen

kuinka "Ievosen Antti" nuorena miehenä ollessaan oli miessakissa jossa oli yritetty nostaa sitä väkikiveä, jonka jotkut väkevimmat lienevät saaneet sen juuri ja juuri nousemaan irti maasta. Silloin oli muuan kehoittanut Anttia nostaman kiven ylös, kun Antti oli kovasti punakka ja voimamiehen näköinen. Antti oli yrittänyt, mutta jostain syystä nosto ei onnistunut. Hän ei kuitenkaan tunnustanut huonouttaan, vaan selitti, että ei noussut kun ei ollut kengissä "talloja" (irtopohjallisia). En tiedä, eikä kasku kerro, yrittikö Antti joskus toiste, kun olivat "tallat" paikoillaan kengissä ja muutenkin asiat kunnossa.

Myöskin sopivan suuruisen alsimen nosto oli monesti miesringissä voiman ja taidon näytteen välineenä. Siitä pyöreästä "piipusta" toisella kädellä vaan kiinni ja alasin ylös! Se vaati kovia sormivoimia ja muutenkin piti olla tietysti ruista ranteessa. Sormikoukun veto oli minun muisti-ai-kanani hyvin suosittu näyte sor-

kallellaan rennosti, "Venniaa" tuprutellen.

Viipurista asti saapunut Israelin lapsi tarjosi auliisti apuaan hatun puutteen poistamisessa, sovittaessaan lakkia Alekan nuppiin myyjä kehaisi lippaa osoitellen, "she giildä koglasi". Alen uudella pääkapaleella alkomat komistelut kauppias esti pätevällä syyllä: "Shinä haise pirtu ja heilu vähä, mine bishthä laghi bagethi ettei puto vette, eighä guljetta duuli, ei pidä hugatha gomija laghi vaikka onghi vaa higinauha hintta".

Kotimatalla tunnelma oli korkealla ilman uutta hattua, tummenneen veden ylitse lipuvan, valaistun markkina-alaivan laiturintulossa lie-nee ollut silloin, samoin kuin myöhemminkin, allekir-

joittaneen omissa, pikkupojan muistikuvissa arkipäivästä poikkeavaa hohtoa, haitarit soivat ja laulu kaikui kauas.

Myöhemmällä pojat pistivät ralleiksi markkinakalenoissa eikä tanssiessa sen paremmin kuin työlle sumia annettaessaan hatua kaivata, niimpä Aleltakin jäi ostoksensa esittely seuraavaan päivään. Kumma kyllä muttei hän vielä toisenakaan päivänä halunnut ostoksellaan ylpeillä, syy tähän selvisi vasta kun isä Juhana jonkun päivän perästä kysyi naapurin pojalta, "kuulaha poika, et sie ostais mei Alekalt toista puolta hattua".

Markkinamuistelo:

alameäje poika

kairimo
TAVARATALO

Lempäälä, puh. 74 402

Virkin vaihteita

Sakkolan kauppias- ja liike-miesperinteitä sekä ajanmukaista maanviljelystaloutta edustivat ennen sotia Viktor Virkin erilaiset yritykset. Tämä monitoiminen puuhamies oli Valkjärveltä syntynyt, mutta oli nuorena miehenä tullut Sakkolan kirkonkylään perustaen pienen kaupan. Yritteliäs Virkin Viktor nuoren Maria-vaimonsa, o.s. Laamanen, kanssa laa-

jensi vuosien varrella yrityksiään Kaupan lisäksi oli laivayhtiö, saha, mylly, höyläämö, korjauspaja ja sähkölaitos.

Nykyistä mittapuuta käytäenkin tämä Virkin omistukseen siirtynyt tila oli kohtalainen. Pintala lähes 400 ha, mistä viljeltyä runsaat 76 ha, hyväkuntoista metsää yli 300 ha ja loput luonnonniittyä ja laidunmaata. Pellot oli-

tamaton sormikoukussa. Kerta-kaikkiaan haka! Kukaan ei ollut saanut hänen koukkuaan oikeenmaan suoraksi. Aikanaan tuli tähänkin asiaan ratkaisu: Michelle oli joskus aikaisemmin sattunut tapaturma ja siinä olivat jänteet kuivuneet ja sormi jäykistynyt koukkuun, mutta mies varjeli salaisuuttaan ja sai olla voittamaton — aikansa. Niskanvedossa muistan Suikkasen Iivarin olleen kovan kaverin, kerta-kaikkiaan lyömätön ikäistensä keskuudessa. Kerran meitä 16—18-kesäisiä pojan hulikoita oli puolen-kymmentä ja siinä koitettiin kenen niska kestää kumartamatta! Iivarin niska ei taipunut, vaikka vastapuolella yritettiin lopuksi tehdä vähän vilppiäkin.

Kissan-häntä oli myöskin paljon kokeiltu kisailu ja käden lujutta

vaativa näyte, joskin tässäkin lie-nee monta kertaa hankittu pikku vilpillä voitto kotiin: Kun sai sopivasti hieraistua tuhkaa kämmeneensä, että se kuivasi käden, niin ei kissanhäntä pois luistanut! Monessa talossa oli sileäksi vuoltu pulikka aina valmiina, jos taloon tuli vieras joka oli halukas kokeilemaan paremmuttaan.

Väkikartua vedettiin myös usein, mutta tässä useasti näytteli suurta osaa vetäjän "elopaino". Tähän lajiin sopi joko kaksi, neljä tai peräti kuusi osanottajaa.

Nämä tällaiset voima-lajit ratkaisivat vain kerran kuka kahdesta hyvästä on parempi. Vieläköhän missään puolella Suomea harrastetaan tällaista vapaa-ajan harrastusta ja voiman mittelöä?

A K-u

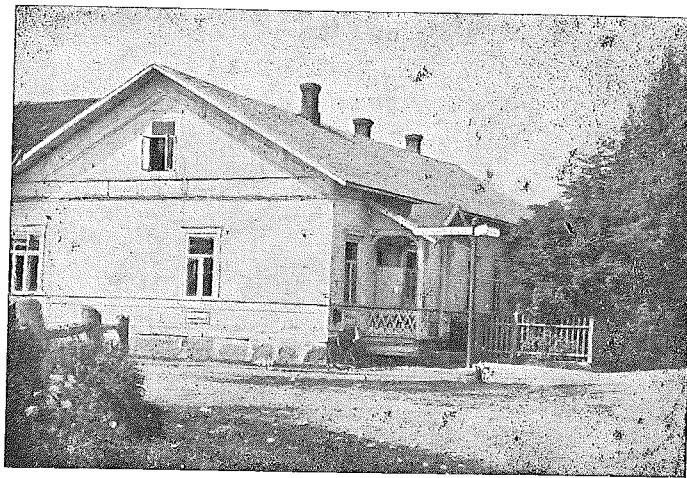
MAASEUTUVÄKI

Lempäälän-Viialan Osuuspankki

Viisi palveluvalmistaa konttoriamme: Lempäälässä, Viialassa, Kuljussa, Sääksjärvellä ja Säijässä ovat käytettävissänne varoja sijoittaessanne, edullisesti, myöskin tarvittaessanne luottoa tarpeisiinne.

Kääntykää luottamuksellisesti puoleemme kaikissa raha-asioissanne.

Virkin liiketalo kirkolla.

vat tasaisia ja salaojitettuja. Viktor Virkki oli edistysen ja uudistusten kannattaja. Kaikki "tekniikan ihmeet" kokeiltiin kohta niiden ilmestyttyä. Virkin kaupan kaupanhoitajana olleen Väinö Havian poika sotilasmestari Olavi Havia muistelee, että Virkillä oli traktori, niittokone, lypsykone ja monta muuta maatalouskonetta jo paljon ennen sotia. Samoin talossa oli kuorma- ja henkilöauto, mikä ei ollut ihan tavallista vielä kaksikolmekymmentä-luvulla.

Kauppa- ja asuinrakennus oli tilava. Kamareja oli kahdeksan, lisäksi keittiö ja suuri tupa, konttori ym. liiketilojen lisäksi. Ylhäällä oli valtava iso vinttikamari ja taloon kuului monta pienempää asuinrakennusta kauppa-apulaisen, sahan ym. yritysten henkilökunnan asuintoina.

Virkin puutarhassa oli 450 omenapuuta, toista sataa marjapensasta, iso mansikka- ja juurikas- kasvimaata koristepensaiden lisäksi. Kivinetevassa ammui tavallisesti vähintään 30 sarvipäätä, hevosia oli 8 ja tietysti, Sakkolas- sa kun oltiin, sikalassa röski vähintään 25 possua. Kanoja pidettiin tasaisesti satakunta ja lampaita n. 15. Vuosisadan alussa maakartanoissa, vaikka olikin oma

kauppa, pysyttiin tiiviisti omavaristalouden piirissä.

Ennen sotia kaikissa Virkin asuin- ja eläinsuojissa olivat vesijohdot ja navetassa automaattiset juomakupit. Sähkökin tuli omasta sähkölaitoksesta.

Konsulenti Manja Haltia muistelee, että kun Virkin tilasta tuli talon kolmannen emännän Maiju Virkin, o.s. Sirviö, aikana harjoittelutila, tämä tapahtui v. 1929, ei sitä olisi kotitalous-, puutarha-, maanviljelys- ja karjatalousopiskelijoiden harjoituspaikaksi ilman näitä mukavuuksia hyväksyttäväksi. Isännän lisäksi oli emäntä valistunut ja lujatahtoinen. Hän toimi harjoittelijoiden ohjaajana, olihan hän Karjalan Marttapiiri- liiton hallituksen jäsen sekä Sakkolan Marttojen puheenjohtaja.

Kannaksen rautatie- ja maantie- liikenteen kehittyessä loppui kievävaritoiminta ja Virkin vanhin elossa oleva tytär, toimitusjohtaja Tyyne-Kerttu Virkki muistelee, että majatalonpidosta olisi luovuttu joskus 20-luvun lopussa. Ehkä samanaikaisesti kun Viktor Virkin muutkin liiketoiminnot, alkaneen yleismaailmallisen laskukauden aikana, alkoivat osoittaa hiljennemisen merkkejä. Isä luopui kaupanpidosta ja monista muista lii-

ketoimistaan ja keskityttiin 30-luvulla yksinomaan maa- ja karjatalouteen sekä puutarhan tuottavuuteen. Ennättipä olla laaja sokerijuurikasviljelykin, taisi olla peräti 20 hehtaarin viljelyssopimus Antrean sokeritehtaalle.

Kyllä Virkin kokoisessa huushollissa aina sattui ja tapahtui. — Isä oli huomattava paikkakunnan teollistuttaja ja työnantaja, joten ei ihme, jos meillä varsinkin kesäiseen aikaan päivällispöytään 30 ruokailijaa samanaikaisesti istuutui, muistelee Tyyne-Kerttu Virkki. — Oma perhettä oli isän ja äitipuoleni lisäksi viisi tyttöä ja pikkuveli, harjoittelijoita, liikeapulaisia, palvelijoita ja tilapäisiä työntekijää. Puutarha teetti paljon työtä ja muistan, miten sota-aikana monesti kaipasin Virkin syksyistä omenasatoa. 450 puuta tuotti hyvin hoidettuna sellaisen määrän hedelmiä, että olimme kurkkua myöten kyllästyneet omenan pakkauksesta ja koitimme aina vaivihkaa tiputella hyväkuntoisiakin sioille varattuun laatikkoon.

— Isäni Viktor Virkki oli tarmakas ja toimielias touhunmies. Liikehommiansa lisäksi hän paneu-

Jukka Niemi

Vesilahti

PÄÄMYYMALAMME

ja

MYYMALAAUTOMME

PALVELEVAT TEITÄ

Toimituksen tuoli

Sakkola-juhlista kerroimme edellisessä numerossa, silti en malta aivan siihen jättää, pikkuisen pitää lisää pakinaa. Viki kertoi, ettei rippikoulutyttöjä tunne. En minäkään heitä muista, en montakaan, ellen kuvasta muiste- le. Minulle sattui vielä paljon pa- hempi muistamattomuus, koska en

sen jopa tuottavaksikin. Vahinko, että isä kuoli jo vuonna 1950, vä- hän päälle 70-vuotiaana. Ties mitä yrityksiä hän olisi vielä vanhoilla päivilläänkin täällä evakossa saat- tanut keksiä.

— Sakkolalaisen Virkin kaup- piassuvun perinteet taitavat päät- tyä minuun. Oma nyriykseni, kä- sityö-, kotiteollisuus- ja taideteol- lisuuskiinnostuksen jakajaa ei ole ja sisareni lapsetkin ovat antau- tuneet henkisimmille aloille.

— Mitenkähän olisi saattanut käydä... jos....?

— K.W.

tuntenut, paremminkin muistanut, tyttöä joka minua lapsena 11 vuotta varjeli etten jalkaani ki- veen satuttaisi.

Turusta tupsahti kirje Viljo Tii- nukselta ja etukäteen kirjoitettu Nestori Kaasalaisen juhlapuhe! Aihe meni täysin metsään, mutta täytyy myöntää hänen juhlapuhu- jan reipasta tyyliä tavoittaneen. Hän kirjoitti muutakin aihetta jonka laittamista lehteen harkit- sen. Hän tarjoutuu Sakkola-juh- ilen juhlapuhujaksi. Jonka Keski- Suomen Sakkola-seura voi ottaa harkittavaksi. Minä en yllytä suuntaan enkä toiseen, koska hän on minulle henkilökohtaisesti ja koulutukseltaan täysin tuntema- ton lähimmäinen.

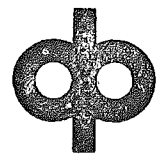
Viimeksi lehti tuli koossa ja ku- vituksessa ylimittainen, jota nyt täytyy tasata ja ottaa vahinko ta- kaisin. Talouspuoli sanoo niin, ei- kä ole kirjoituksiakaan tarvitta- vissa lisää.

Joulunumeroon kirjoitukset he- ti, muutoin ottaa ohraleipä ja li- säksi likilaskuinen. Kirjoituksia!

Kun Ville petäjäveläinen myö- hästy juna- Kiviniemessä, niin hän katsoi parhaaksi lähteä käve- lemään junan perästä, meno- ja paalupiletti taskussa. Järveläinen tietysti perässä ja "pois paanal- ta"! Ville kaivoi taskustaan pile- tin ja sanoi: — Älä ukko koven- tele! Katso itsekin, että minä sai- sin ajaa junallakin ja et meinaa antaa kävelläkään. Jotta kyllä tässä paanalla pysytään! Lehdel- tä puuttuu muutaman kymmenen viime vuodelta maksaneen tämän vuoden tilausmaksu, joten toivon tilausmaksun suoritusta, mutta lisänä on pienempikin raha ja ko- vasti tervetullut. Ei 8 markan maksu monellekaan lie ylivoimai- nen suoritus.

Joulun alla tavataan! Ja paa- nalla pysytään.

Jooseppi Ruottunen
Kuivaspää
37550 MOI310

VESILAHDEN
OSUUSPANKKI

*joustavaa
pankkipalvelua*

SUVANNON SEUTU

Suvannon ympäristön kotiseu-
tulehti, ilmestyy 1974 8 ker-
taa vuodessa.

Tilaushinta 12 mk vuosikerta.

Ilmoitushinnat 1 mk palsta cm
vakinaisista ilmoituksista
alennus.

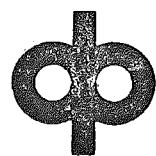
Toimituksen ja konttorin osoi-
te 37370 Narva. Puhelin
931 - 734 843.

Postisiirtotili 4307 63 - 1

Pankki Vesilahden Osuuspank-
ki 37370 Narva.

Vastaava toimittaja Viljo Pu-
rontaa.

Toimituskunta Viktor Ryyppö,
Helmi Uosukainen, Matti
Riikonen, Uuno Pulakka, Ee-
ro Koppanen ja Väinö Kekki.

TAMPEREEN SEUDUN
OSUUSPANKKI

- JOUSTAVAN PALVELUN PANKKI -

Kaikki sähköasiat

voimme toimittaa edullisesti

NYT SÄHKOLÄMMITYSASENNUKSET SOPIVASTI

RAASKAN SÄHKÖLIKE

A-RYHMÄN SÄHKÖURAKOITSIIJA

Vesilahti
Puh. 739 541

Valkeakoski
Puh. 41 810

Vesilahden Säästöpankki

auttaa - neuvoa - palvelee

LEMPÄÄLÄN PELTITYÖ

OM. V. RIIKONEN

Puh. Tampere 740 886 (verstaaseen)

Suorittaa kaikkia rakennusalan pelti- ja rautatöitä
urakalla ja laskuun.